

2.2.2. Οι κοινωνικές και κοινωνικομαθηματικές νόρμες

Η αλληλεπίδραση μέσα στην τάξη καθορίζεται από κάποιους κανόνες. Οι κανόνες αυτοί που ρυθμίζουν τον τρόπο που αλληλεπιδρούν τα μέλη μια κοινότητας, είναι οι νόρμες. Οι Yackel και Cobb (1996) διακρίνουν τις κοινωνικές και τις κοινωνικομαθηματικές νόρμες. Με τη θεωρία τους (emergent theory) επιχειρούν να συντονίσουν τις θέσεις της κατασκευαστικής και της αλληλεπιδραστικής προσέγγισης, προκειμένου να συνδέσουν τη γνωστική ανάπτυξη του παιδιού με την κοινωνική αλληλεπίδραση μέσα στην τάξη (Χαβιάρης, Καφούση, Καλαβάσης, 2003). Σύμφωνα με τους συγκεκριμένους ερευνητές οι νόρμες, όπως τις ορίζουν, χαρακτηρίζουν κανονικότητες (regularities) σε συνεργατικές ή ομαδικές δραστηριότητες, οι οποίες ορίζονται από κοινού από τον εκπαιδευτικό και τους μαθητές, ως μελών της κοινότητας της τάξης. Η έννοια της νόρμας έχει βαθιές κοινωνικές επιπτώσεις, όχι μόνον γιατί περιλαμβάνει ό,τι είναι αποδεκτό, αλλά συμπεριλαμβάνει και τις αξίες που επικρατούν μέσα στην τάξη καθώς και ό,τι αξιοποιείται μέσα σε αυτή. Μια ειδική μετάφραση μιας νόρμας μπορεί να θεωρηθεί έγκυρη ή κατάλληλη, σε κάποιο συγκεκριμένο πλαίσιο, ενώ μπορεί να μην υπάρχει καθολική κατανόηση για το πώς αυτή η νόρμα θάπρεπε να ερμηνευτεί (Planas & Gorgorio, 2004). Νόρμα είναι μια κοινωνιολογική κατασκευή που αναφέρεται στην κατανόηση και την ερμηνεία που γίνεται κανονιστική και θεωρείται κοινή στα μέλη της ομάδας. Έτσι η νόρμα δεν είναι ατομική, αλλά συλλογική έννοια. Ένας τρόπος για να περιγράψουμε τις νόρμες της τάξης, είναι να περιγράψουμε τις προσδοκίες και τις υποχρεώσεις που συγκροτούνται μέσα στην τάξη.

Με τον όρο κοινωνικές νόρμες (social norms), θεωρούν, ένα σύνολο συμφωνημένων αρχών συνύπαρξης και συνδιαλλαγής των ατόμων μιας ομάδας, που επιτελεί ένα κοινό σκοπό. Οι κοινωνικές νόρμες καθοδηγούν την κοινωνική συμπεριφορά των μελών της τάξης και κατευθύνουν τους τύπους αλληλεπίδρασης που αναπτύσσονται στην τάξη, ενώ εγκαθιδρύονται μέσα από την κοινωνική αλληλεπίδραση των μελών, που συμμετέχουν, στο πλαίσιο της επαναδιαπραγμάτευσης των ιδεών τους. Ως κοινωνικές νόρμες μπορούμε να θεωρήσουμε: την επεξήγηση και δικαιολόγηση λύσεων, το να ακούν και να βγάζουν νόημα από τις λύσεις που δίνει ο ένας στον άλλο, να δηλώνουν την έλλειψη κατανόησης, να θέτουν ξεκάθαρες ερωτήσεις όταν κάποιος δεν καταλαβαίνει και να εξηγούν γιατί δεν κάνουν δεκτές εξηγήσεις, όταν τις θεωρούν άκυρες (Herbel-Eisenmann, 2003). Επειδή η απόδειξη και η δικαιολόγηση είναι κεντρικά ζητήματα στον κλάδο των μαθηματικών, αυτή η νόρμα είναι ιδιαίτερα